

Jure Thaler

OD GOLJATA PREK LUCIFERJA DO ROMUALDA

Jure Thaler v vlogi Luciferja, Škofjeloški pasijon
2015, foto Tatjana Splichal.

Vlogo Luciferja sem sprejel kot nadaljevanje sodelovanja z ‘našim’ režiserjem Marjanom Kokaljcem in je pomenila spremembo po nekaj komičnih vlogah, ki sem jih kot član gledališke sekcije Kulturnega društva dr. Janez Ev. Krek Selca odigral v tem času. Vloga je pomenila nadaljevanje vloge negativca – Goljata, ki sva ga z Marjanom postavila kot mojo prvo odrsko vlogo pri mojih rosnih 15 letih.

Škofjeloški pasijon 1999 je bil tako za vse nas nov mejnik na poti ljubiteljskega gledališkega ustvarjanja. Po uspešno izvedeni igri *Turški križ*, kar je bil projekt cele Selške doline, smo se polni mladostne zagnanosti skupaj z Marjanom in Klemenom podali na medobčinski veliki oder v Škofjo Loko.

Priprava na prvo uprizoritev je bila zelo zanimiva in je trajala več kot leto dni, v tem letu pa smo skupaj z režiserjem Marjanom in Metodo Zorčič gradili vsak svojo vlogo. Profesionalna igralka Metoda nas je vodila skozi gledališko interpretacijo teksta, ki je bil za nas, amaterske igralce zelo zahteven. Roulaldovo besedilo predstavlja amaterskim igralcem nekaj podobnega kot vzpon na Triglav – brez vaje ne gre. Prvič smo se spoznavali z vajami za govorni aparat, dihalnimi vajami, mentalno predpripravo na vlogo in ostalimi tehnikami, ki omogočajo boljše in jasnejšo interpretacijo vloge. Kot 18-letnik sem vse to sprejemal odprtih rok in glave in tako iz tedna v teden, ko smo se srečevali, gradil na liku pošastnega negativca, gospodarja zla, takšnega kakor sem ga, hvala

Bogu, kot mladenič v tistem času bolj poznal iz knjig, filmov in poročil kot pa iz lastnih izkušenj.

Tako se je leta 1999 rodila Pošast – Lucifer, ki je rajal in se naslajal v peklu, kričal in rjovel ter sejal bes in zlo na vse strani okrog sebe po Loki, ki mi je bila kot maturantu Škofjeloške gimnazije v tistem letu bolj poznana kot domače dvorišče.

V letu 2000 je naš prizor doživel bogato nadgradnjo z dopolnitvijo kostumov in predvsem z masko, ki je podobi Luciferja na obraz zarisala peklenke grimase, kar se je preneslo tudi v dojemanje vloge in možnost poudarkov obrazne mimike pošastnega nastopa.

Sledil je 'pasijonski post' do leta 2009, ko je režijo prevzel Borut Gartner. Nov pogled novega režiserja, dodatna koreografija peklenkega plesa Luciferja s pogubljenjo dušo in veliko večja bera življenjskih izkušenj so tudi v meni odprli novo dimenzijo poosebitve zla skozi vlogo Luciferja. K še bolj odprtemu podarjanju vloge gledalcem je zagotovo pripomogla tudi bistveno boljša tehnična podpora, saj se ni bilo več potrebno ozirati na položaj mikrofонов, paziti na tehnike,

... in v vlogi patra Romualda, očeta Škofjeloškega pasijona v igri *Kapucin, pater Romuald*, avtorice Bernarde Pavlovec Žumer, prvič uprizorjene leta 2019, foto Tatjana Splichal.

če bodo ob pravem času zanetili ogenj, vse to je sedaj teklo že kot po maslu. To je bilo tudi leto, ko smo peklenščki po odigrani predstavi, kjer smo prikazali gledalcem svoje videnje zla in naslade nad negativnim, to odvrgli ter z nasmehom na ustih, polni ljubezni in pozitivne energije v vozičkih vozili svoje prvorojence, od kašče do pasijonskega tabora.

Ko sem se pred uprizoritvijo 2015 vprašal, ali sem še ZA, sem se spomnil, da mi je bilo naročeno, da me pasijon potrebuje v tej vlogi. Vsaka nova uprizoritev pomeni nov pogled in prav to se je zgodilo. Gradnja vloge z režiserjem Milanom Golobom je bila tako postavljena v novo izhodišče, bolj v globino, manj v pošastno zunanost, ki je bila že izdelana. Prepoznavanje absurda, negativnosti, nerazumnosti, egocentričnosti in različnih dimenzij zla, nad čimer nerazumljivo, na trenutke tudi nerazumno, kraljuje Lucifer, je bilo tisto ogledalo, ki sva ga svetu želela nastaviti z Milanom skozi mojo vlogo. Prikazati nasprotje ljubezni je bil rezultat, ki ga je poosebila moja vloga Kralja pekla, namen je bil ljudem pokazati, česa nas je Jezus odrešil in jim skušati dopovedati, da se vsak dan lahko odpovemo koščku zla in s tem pogasimo nekaj peklenškega ognja v svetu.

V pričakovanju ponovitve 2021 se je najprej zgodilo gostovanje našega prizora v Mariji Bistrici na hrvaškem na velikonočni ponedeljek 2018, kjer smo pogled na pekel predstavili tudi tam zbranim stražarjem Kristusovega groba. To je bilo romanje, kjer me je spremljal najstarejši sin Janez, tisti, ki sem ga – Lucifer – leta 2009 vozil z vozičkom, tokrat pa je bil moj asistent za prtljago in skrbnik tehnične podpore. Tisti Janez, ki se je bal parkeljnov, dokler mu nisem dal slike Luciferja in rekel, no, če te kak parkelj napade, mu pa pokaži sliko svojega očeta, pa te bo hitro pri miru pustil. Ta Janez je po nastopu rekel, ati, tale Lucifer je pa res grozen ...

Na Romualdov dan 2019 pa se je zame zgodil še en pomemben gledališki nastop, tokrat pri kapucinih, v vlogi brata Romualda. Predstavi, ki nosi njegovo ime, nam želi pokazati ozadje, iz katerega je zraslo bogato sporočilo Škofjeloškega pasijona, kakšen je namen pasijonske igre in kako je to brat Romuald z odprtostjo za dobro in močnim občutjem težav družbe takratnega časa preliv v dramsko delo in ga z velikim trudom in predanostjo uprizoril z ljudmi tukajšnjega okolja. To je povsem drugačna vloga, vendar so mi pri postavitvi te zahtevne naloge pomagale bogate izkušnje sodelovanja v dosedanjih ponovitvah Pasijona, zgled in pogledi režiserjev in vseh ostalih sodelavcev. Najbolj pa dojemanje brezpogojne odrešenijske ljubezni, ki živi in se izpričuje tako pri kapucinih kot tudi skozi pasijon in je v vseh nas, samo poiskati jo je treba. Odigrali smo jo na tlaku samostana, po katerem je Romuald, ko je bil mojih let, stopal pred 300 leti.